

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dyskusje o statusie dyrektora szkoły

Aneta Sobotka

11.12.2012, Warszawa

„Dokształcanie strategii zarządzania oświatą na poziomie regionalnym i lokalnym”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raporty o dyrektorach szkół

- A. Barański, *Wybór dyrektora szkoły: Analiza uregulowań prawnych 1991–2011*
- J. Jagielski, *Status prawny dyrektora szkoły. Ekspertyza prawna*
- J. Herczyński, A. Sobotka, *Dyskusje o statusie dyrektora szkoły*
- M. Pilich, *Analiza statusu prawnego dyrektora szkoły lub placówki jako kierownika samorządowej jednostki organizacyjnej na tle porównawczym*
- A. Pery, *Status dyrektora szkoły, poradnik dla samorządów i dyrektorów szkół*
- S. Więśław, *Sytuacja i status zawodowy dyrektorów szkół*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Plan prezentacji

1. Co wiemy o dyrektorach
2. Dyskusje publiczne o statusie dyrektorów
3. Podsumowanie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wiek, staż i doświadczenie

- 76% kobiet, średni wiek - 48 lat
- 26 lat stażu pracy
- 50% pełni swoją funkcję od ponad 8 lat, co trzeci krócej niż 4 lata
- Dla ponad połowy dyrektorów pełniona funkcja jest pierwszą funkcją kierowniczą w życiu
- Szkoła, którą kieruje dyrektor, jest jego pierwszym (32 proc.) lub drugim miejscem pracy (34 proc.).

Wynagrodzenia, dodatki i autonomia

- Wynagrodzenie: przeciętnie 4430 zł (z dodatkami), rośnie na kolejnych etapach kształcenia i wraz z wielkością JST
- Dodatek funkcyjny: przeciętnie 800zł, rośnie na kolejnych etapach kształcenia, rośnie wraz z wielkością JST
- Autonomia: brak możliwości wprowadzania zmian w planie finansowym i zawarcia umowy z firmą sprzątającą/cateringową bez zgody JST

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Konkursy na stanowisko dyrektora

- 83% dyrektorów wybrano w drodze konkursu, 14% powierzono bez przeprowadzania konkursu
- Dwie strategie samorządów: przeprowadzanie konkursów w każdym przypadku, przedłużanie kadencji niektórym dyrektorom

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Problemy przebiegu konkursów

- Brak kandydatów, w większości przypadków tylko jeden kandydat
- Im wcześniejszy etap nauki, tym trudniej znaleźć kandydatów
- Wizja rozwoju po wyborze niewykorzystywana w praktyce

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dyskusje krajowe

- OSKKO – stworzenie odrębnego zawodu dyrektora (zwolnienie z pensum, oddzielna ocena, system zarządzania wewnątrzszkolnego)
- ZNP – wymagania wobec dyrektorów nieadekwatne do przepisów prawnych, zwiększenie autonomii, zmiany w systemie wyłaniania kandydatów
- S. Więśław – wyłączenie dyrektorów na czas pełnienia stanowiska spod przepisów KN, nowy system kształcenia, zwiększenie mobilności zawodowej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dyrektor – oddzielny zawód?

- Rosnące wymagania społeczeństwa wobec dyrektorów
 - Od roku 1995 stanowisko zamiast funkcji dyrektora
- Jednak nadal brak odrębności zawodowej dyrektorów w przepisach (stosunek pracy, ocena pracy, realizacja pensum)
- Niedostateczne przygotowania nauczycieli do pełnienia stanowiska dyrektora

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

OECD o dyrektorach

- Zdefiniowanie na nowo roli przywódcy,
- Rozszerzenie przywództwa w szkołach,
- Określenie niezbędnych umiejętności, jakimi powinni charakteryzować się dyrektorzy i stałe rozwijanie ich,
- Uatrakcyjnienie stanowiska dyrektora.

„Doskonalenie strategii zarządzania oświatą na poziomie regionalnym i lokalnym”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kadencyjność w różnych krajach

- W Europie kadencyjność dyrektorów szkół jest zjawiskiem wyjątkowym, przeważają kontrakty bezterminowe
- Oprócz Polski dyrektorzy są zatrudniani na czas określony:
 - na Węgrzech (5 do 10 lat),
 - w Portugalii (3 lata),
 - w Hiszpanii (4 lata),
 - w Słowenii (5 lat).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kadencyjność pracy dyrektora

- Zalety:
 - Demokratyzacja systemu
 - Funkcja motywacyjna
- Wady:
 - Mniejsza skłonność do inwestowania w dyrektorów
 - Perspektywa trudnego powrotu do pracy jako zwykły nauczyciel

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Podsumowanie 1

- Formalne uznanie nowego zawodu dyrektora szkoły
 - Wzmocnienie roli dyrektora szkoły jako profesjonalnego przywódcy
 - Wzmocnienie pozycji wicedyrektora szkoły
 - Zatrudnianie dyrektorów na podstawie kodeksu pracy z oddzielną siatką płac

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Podsumowanie 2

- Odejście od kadencyjności stanowiska dyrektora szkoły
 - Poprawa procedury wyboru dyrektora w trybie konkursu
 - Zwiększenie wymagań wobec dyrektora
 - Planowanie sukcesji